

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Ivo Pospíšila a Mgr. Vladimíra Doležala v právní věci žalobce: **T. A. M.**, zastoupen Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 5. 2019, č. j. MV-56846-4/SO-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 1. 2020, č. j. 11 A 102/2019 - 37,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.
- II. Žalobci **se v r a c í** přeplatek na soudním poplatku **ve výši 4.000 Kč**, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a návrh na přiznání odkladného účinku

[1] Napadeným rozsudkem zamítl Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) žalobu proti rozhodnutí, kterým žalovaná zamítla odvolání žalobce proti usnesení Ministerstva vnitra (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 20. 3. 2019, č. j. OAM-17439-10-TP-2018, jímž správní orgán I. stupně zastavil řízení o žádosti žalobce o vydání povolení k trvalému pobytu podle § 169r odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť podal žádost v době, kdy k tomu nebyl oprávněn.

[2] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž zároveň požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Stěžovatel je přesvědčen, že jsou splněny podmínky pro jeho přiznání, neboť v případě, že nabude vykonatelnosti napadené rozhodnutí, stěžovatel ztratí možnost legálního pobytu na území ČR. Současně nemá možnost podat žádost o povolení k pobytu na území, proto bude muset ve stanovené lhůtě ČR opustit, aby se vyhnul uložení správního vyhoštění. Stěžovatel je rok staré dítě, které samo vycestovat nemůže. Rodiče přitom nemají možnost vycestovat s ním s ohledem na své závazky na území, a stěžovatel se tak v útlém věku může dostat do rozporu se zákonem a přivodit

si problémy, které jej mohou provázet celý život. Nucené vycestování stěžovatele by znamenalo, s ohledem na jeho nízký věk, velmi citlivý zásah do rodinného a soukromého života, nepřiměřený důvodům vycestování.

[3] Žalovaná navrhl, aby soud kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal, neboť stěžovateli v řízení o žádosti o povolení k trvalému pobytu nemůže vzniknout újma. Ta by mu mohla vzniknout až na základě uložení správního vyhoštění.

II. Posouzení návrhu Nejvyšším správním soudem

[4] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení návrhu a po zvážení všech důvodů a skutečností přednesených stěžovatelem dospěl k závěru, že jsou naplněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 ve spojení s § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Z těchto ustanovení vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je podle § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Odkladný účinek má charakter institutu mimořádného, vyhrazeného pro ojedinělé případy; je koncipován jako *dočasná procesní ochrana stěžovatele jako účastníka řízení* před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého soudního, resp. správního rozhodnutí; přiznáním odkladného účinku je prolamována právní moc rozhodnutí (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015 – 38).

[7] Stěžovatel tvrdí, že by výkonem rozsudku městského soudu a rozhodnutí žalované bylo zasaženo do jeho práva na respektování soukromého a rodinného života. V dané věci by tedy mohlo být dotčeno právo stěžovatele na respektování soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.; dále jen „Úmluva“).

[8] Soud v této souvislosti nejprve uvádí, že se neztotožňuje s tvrzením žalované, že rozhodnutí, kterým správní orgán žadateli neudělí trvalý pobyt, samo o sobě nemůže způsobit vážnou újmu, neboť takový důsledek může mít až rozhodnutí o správním vyhoštění. Odkazuje přitom na svůj rozsudek ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 – 100, na který upozornil i stěžovatel. V této věci soud shledal příčinnou souvislost mezi právními účinky rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu a možným vznikem nenahraditelné újmy u stěžovatele. Jen stěžovateli lze totiž předpokládat, že cizinec má předejít případné nenahraditelné újmě tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem na území ČR a vystavovat se riziku, že mu bude uděleno správní vyhoštění, s nímž je navíc vždy spojen zákaz pobytu na určitou dobu. Skutečnost, že k bezprostřednímu opuštění území by byl stěžovatel donucen až v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění, nemůže být proto důvodem k zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku.

[9] V projednávaném případě by vykonatelnost napadeného rozhodnutí pro stěžovatele znamenala praktickou nutnost odcestovat z území. Vzhledem ke skutečnosti, že stěžovatel je nezletilé dítě toho času ve věku jeden a půl roku, které je zcela závislé na péči rodičů, odcestovat by s ním museli oba či alespoň jeden z rodičů, kteří zde pobývají na základě povolení k trvalému pobytu. V tak nízkém věku dítěte by přitom odloučení i od jednoho rodiče po dobu vyřízení pobytového oprávnění na Velvyslanectví ČR v Hanoji zcela jistě představovalo újmu ve formě dotčení práva stěžovatele na respektování soukromého a rodinného života.

[10] Nejvyšší správní soud proto přistoupil k poměrování újmy, která by mohla stěžovateli vzniknout nepřiznáním odkladného účinku, a újmy, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Zásah do práv stěžovatele by byl v případě nepřiznání odkladného účinku podstatný, naproti tomu nelze dovozovat, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. První kritérium přiznání odkladného účinku je proto splněno.

[11] Pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je třeba za pomoci testu proporcionality poměřovat intenzitu hrozícího zásahu do práv svěřících stěžovateli s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, č. 1698/2008 Sb. NSS). V projednávaném případě by přiznání odkladného účinku mohlo být v rozporu s požadavkem, aby na území ČR pobývaly osoby v souladu s právními předpisy a tyto neporušovaly. Jak již bylo výše uvedeno, újma způsobená stěžovateli nepřiznáním odkladného účinku by mohla být podstatná. Intenzita narušení zmíněného veřejného zájmu by naopak vzhledem k předběžné povaze přiznání odkladného účinku byla mírná. Intenzita újmy vzniklé stěžovateli neodložením právních účinků rozsudku městského soudu a rozhodnutí žalované tak převáží nad potenciálním dotčením veřejného zájmu na respektování právních předpisů upravujících pobyt cizinců na území, a je proto splněna i druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[12] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud stěžovateli vyhověl a jeho kasační stížnosti přiznal odkladný účinek podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. Do rozhodnutí o kasační stížnosti se tak pozastavují účinky rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 1. 2020, č. j. 11 A 102/2019 - 37, a rozhodnutí žalované ze dne 13. 5. 2019, č. j. MV-56846-4/SO-2019.

[13] Soud připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

[14] Z usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti rovněž nelze dovozovat jakékoliv závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

[15] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá dle položky 20 sazebníku poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), poplatkové povinnosti. Soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku činí 1.000 Kč. Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel uhradil dne 19. 2. 2020 částku 5.000 Kč na úhradu soudního poplatku za kasační stížnost a současně s tím i dalších 5.000 Kč. Vzhledem k tomu, že návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je spojen s výše uvedenou poplatkovou povinností, považoval Nejvyšší správní soud rozdíl mezi uhrazenou částkou 5.000 Kč a poplatkovou povinností stěžovatele

ve výši 1.000 Kč jako přeplatek na soudním poplatku, a rozhodl proto podle § 10 odst. 1 zákona o soudních poplatcích o jeho vrácení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. března 2020

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu